

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ

15 հուլիսի 2021 թվականի թիվ 123-Ա

ք. Երևան

«ԶԱԳԵԶՈՐ» ՀԵՌՈՒՍՏԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏԱՍԱԲ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովն (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) ուսումնասիրելով 2021 թվականի հունիսի 9-ին իր նախաձեռնությամբ հարուցված թիվ 33 վարչական վարույթի նյութերը՝ *սյարզեց*:

Հանձնաժողովը «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) վերապահված իր վերահսկողական գործառույթներն իրականացնելիս՝ հայտնաբերել է Օրենքի պահանջի խախտում, այն է՝ տեսալսողական մեդիաձեռնարկություն մատուցող «ԶԱԳԵԶՈՐ» ՀԵՌՈՒՍՏԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՍՊ ընկերության (այսուհետ՝ Հեռարձակող) «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ՏՎ» տեսալսողական ծրագրի 2021 թվականի հունիսի 7-ի և հունիսի 8-ի եթերում նախընտրական քարոզչության իրականացման համար օրենքով սահմանված ժամանակահատվածում (2021 թվականի հունիսի 20-ի ՀՀ ԱԺ արտահերթ ընտրությունների համար՝ հունիսի 7-ից մինչև հունիսի 18-ը)՝ նախընտրական քարոզչական տեսալսողական հաղորդումների ընթացքում սահմանված դրույթների պահանջների խախտում:

Հանձնաժողովը ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետով՝ 2021 թվականի հունիսի 9-ին Հեռարձակողի նկատմամբ հարուցել է վարչական վարույթ՝ հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի կողմից Հեռարձակողի գործունեության դիտարկման արդյունքների հիման վրա 2021 թվականի հունիսի 9-ին կազմված մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը, որն Օրենքի 42-րդ հոդվածի 18-րդ մասի համաձայն՝ հիմք է հանդիսանում վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայում է որպես վարչական վարույթի ապացույց:

Ըստ արձանագրության 2021 թվականի հունիսի 7-ին և հունիսի 8-ին եթեր են հեռարձակվել կուսակցությունների դաշինքների և կուսակցությունների նախընտրական քարոզչության հոլովակներ՝ առանց էկրանի վրա պարտադիր անընդմեջ «Նախընտրական քարոզչություն» լուսագրի՝ խախտելով Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4)-րդ կետի պահանջը, մասնավորապես.

- 2021թվականի հունիսի 7-ին ժամը՝ 17:30:10-ից մինչև 17:39:37-ը, ժամը՝ 18:34:52-ից մինչև 18:44:25-ը և ժամը՝ 20:21:13-ից մինչև 20:30:14-ը եթեր են հեռարձակվել «Հայաստան» դաշինքի, ժամը՝ 17:39:52-ից մինչև 17:43:50-ը, ժամը՝ 18:30:38-ից մինչև 18:34:39-ը և ժամը՝ 20:17:00-ից մինչև 20:21:00-ը «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության, իսկ ժամը՝ 20:10:47-ից մինչև 20:16:46-ը «Պատիվ ունեմ» դաշինքի նախընտրական քարոզչության հոլովակները:

- 2021թվականի հունիսի 8-ին ժամը՝ 17:00:35-ից մինչև 17:07:53-ը, ժամը՝ 18:30:35-ից մինչև 18:38:03-ը և ժամը՝ 20:26:40-ից մինչև 20:36:54-ը եթեր են հեռարձակվել «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցության, ժամը՝ 17:08:06-ից մինչև 17:14:55-ը, ժամը՝ 18:38:17-ից մինչև 18:44:15-ը և ժամը՝ 20:06:12-ից մինչև 20:20:15-ը «Հայաստան» դաշինքի, ժամը՝ 19:50:58-ից մինչև 20:05:58-ը «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության, իսկ ժամը՝ 20:20:28-ից մինչև 20:26:28-ը «Պատիվ ունեմ» դաշինքի նախընտրական քարոզչության հոլովակները:

Հանձնաժողովը հարուցված վարչական վարույթի մասին 2021 թվականի հունիսի 14-ին ծանուցել է Հեռարձակողին և հայտնել, որ այս հարցի վերաբերյալ կարող են ներկայացնել իրենց պարզաբանումները և բացատրությունները:

Հանձնաժողովի կողմից Հեռարձակողի «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ՏՎ» տեսալսողական ծրագրի 2021 թվականի հունիսի 13-ից մինչև հունիսի 15-ը ներառյալ եթերի մշտադիտարկում իրականացնելիս ևս արձանագրվել է նախընտրական քարոզչական տեսալսողական հաղորդումների ընթացքում սահմանված դրույթների պահանջների խախտում, որի վերաբերյալ կազմվել է արձանագրություն:

Ըստ արձանագրության՝ 2021 թվականի հունիսի 13-ին ժամը՝ 19:17:00-ից մինչև 20:31:00-ն, հունիսի 14-ին ժամը՝ 19:47:00-ից մինչև 20:31:00-ն և հունիսի 15-ին ժամը՝ 19:47:00-ից մինչև 20:31:00-ն եթեր են հեռարձակվել կուսակցությունների դաշինքների և կուսակցությունների նախընտրական քարոզչության հոլովակներ՝ առանց էկրանի վրա պարտադիր անընդմեջ «Նախընտրական քարոզչություն» լուսագրի, որի փոխարեն ուղեկցվել են «Քաղաքական գովազդ» լուսագրով:

Հանձնաժողովն ի լրումն 2021 թվականի հունիսի 14-ին Հեռարձակողին հասցեագրված վարչական վարույթի հարուցման ծանուցման այս խախտման մասին ևս տեղեկացրել է Հեռարձակողին և հայտնել, որ նույն վարչական վարույթի շրջանակներում այս հարցի վերաբերյալ ևս կարող են ներկայացնել իրենց պարզաբանումները և բացատրությունները:

Հեռարձակողը վարչական վարույթի շրջանակներում որևէ բացատրություն չի ներկայացրել Հանձնաժողով:

Հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունը) և եզրահանգումը.

Այսպիսով, վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է հետևյալը.

Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1)-ին կետի համաձայն՝ ընտրությունների նախընտրական քարոզչության իրականացման համար օրենքով սահմանված ժամանակահատվածում՝

1) տեսալսողական հաղորդումները հեռարձակվում են ընտրությունների մասին օրենսդրությանը համապատասխան:

Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4)-րդ կետը սահմանում է.

4) թեկնածուներին, կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին (հանրաքվեի քարոզչության կողմերին) նախընտրական հիմնադրամի միջոցների հաշվին տրամադրվող նախընտրական քարոզչական տեսալսողական հաղորդումները (Հանրային հեռարձակողի դեպքում՝ նաև օրենքով սահմանված անվճար եթերաժամը) պետք է էկրանի վրա պարտադիր անընդմեջ ուղեկցվեն «Նախընտրական (հանրաքվեի դրված հարցի վերաբերյալ) քարոզչություն» լուսագրով, իսկ լսողական հաղորդումների դեպքում յուրաքանչյուր հաղորդման ընթացքում ոչ պակաս, քան երկու անգամ պետք է հիշեցվի դրա մասին:

«Ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է՝

«Նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածը սկսվում է ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների ընտրական ցուցակների, թեկնածուների գրանցման համար սույն օրենսգրքով սահմանված ժամկետի վերջին օրվան հաջորդող 7-րդ օրը և ավարտվում քվեարկության օրվանից մեկ օր առաջ: Այդ ժամանակահատվածում քարոզչությունը ստորև անվանվում է նախընտրական քարոզչություն:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 12)-րդ կետի համաձայն Հանձնաժողովը՝ վերահսկում է Հեռարձակողների կողմից նախընտրական քարոզչության՝ Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքով սահմանված կարգի պահպանումը:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման, իսկ օպերատորի դեպքում՝ նաև տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով, իսկ նույն հոդվածի 8-րդ և 9-րդ մասերը սահմանում են՝

«8. Մշտադիտարկման արդյունքներով կարգավորող պետական մարմնի ներկայացուցիչը մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ կազմում է արձանագրություն:

9. Մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում են մշտադիտարկման արդյունքների համառոտ շարադրանքը, ինչպես նաև վարչական վարույթ հարուցելու կամ հարուցված վարչական վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փաստական հանգամանքները, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները»:

Հանձնաժողովի 2021 թվականի մայիսի 27-ի թիվ 68-Ա որոշմամբ հաստատված «Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովի կողմից Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի 2021 թվականի հունիսի 20-ի արտահերթ ընտրությունների նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցողների կողմից ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների համար հավասար պայմանների ապահովման գնահատման մեթոդաբանության» 7-րդ մասի 4-րդ կետի համաձայն՝ նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում Հեռարձակողների գործունեությունը և ընտրական օրենսդրության պահանջներին համապատասխանության մշտադիտարկման արդյունքում դիտարկողը գնահատում է

նան՝ Ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքներին տրամադրվող տեսալսողական հաղորդումներում էկրանի վրա պարտադիր անընդմեջ «Նախընտրական քարոզչություն» լուսագրի հաղորդումներ սփռելը, իսկ լսողական հաղորդումների դեպքում յուրաքանչյուր հաղորդման ընթացքում ոչ պակաս, քան երկու անգամ դրա մասին հիշեցնելու համապատասխանություն:

Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ Հեռարձակողը տեսալսողական տեղեկատվություն հեռարձակելիս պարտավոր է պահպանել Օրենքով, իսկ ընտրությունների ընթացքում նաև ընտրությունների մասին օրենսդրությամբ սահմանված տեսալսողական տեղեկատվությանը ներկայացվող պահանջները: Մասնավորապես՝ նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում թեկնածուներին, կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին տրամադրվող նախընտրական քարոզչական տեսալսողական հաղորդումները պետք է էկրանի վրա պարտադիր անընդմեջ ուղեկցվեն «Նախընտրական քարոզչություն» լուսագրով:

Այսպիսով, վարչական վարույթի նյութերի ուսումնասիրության և համադրման արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ Օրենքով Հեռարձակողների համար պարտավորություն է սահմանված՝ նախընտրական քարոզչական տեսալսողական հաղորդումները պետք է էկրանի վրա պարտադիր անընդմեջ ուղեկցվեն «Նախընտրական քարոզչություն» լուսագրով, որը Հեռարձակողի կողմից չի պահպանվել և ավելին, նախընտրական քարոզչության իրականացման համար օրենքով սահմանված ժամանակահատվածում (2021 թվականի հունիսի 7-ից մինչև հունիսի 18-ը)՝ կուսակցություններին, կուսակցություններին դաշինքներին տրամադրված նախընտրական քարոզչական տեսալսողական հաղորդումները չեն ուղեկցվել էկրանի վրա պարտադիր անընդմեջ «Նախընտրական քարոզչություն» լուսագրով:

Փաստում ենք նաև, որ Հեռարձակողը Հանձնաժողովի կողմից լիցենզավորված իրավաբանական անձ է, որը կազմում և սպառողին է ներկայացնում տեսալսողական տեղեկատվություն և խմբագրական պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական արտադրանքի բովանդակության համար և պարտավոր է պահպանել տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջները:

Հեռարձակողը պետք է հաշվի առնի, որ օրենքներով հստակ սահմանվում են իրավական նորմեր, որոնց չպահպանելը առաջացնում են իրավական հետևանքներ և Հեռարձակողը պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող օրենսդրության կիրառման ապահովման համար և տվյալ դեպքում Հեռարձակողը պարտավոր էր պահպանել Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4)-րդ կետով սահմանված դրույթի պահանջը:

Այսպիսով, Հեռարձակողի կողմից իրականացվել է իրավախախտում, որը համապատասխանում է Օրենքի 57-րդ հոդվածի 7-րդ մասի հատկանիշներին:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմինը՝ Օրենքի խախտման կամ իր որոշումները չկատարելու դեպքում կիրառում է պատասխանատվության միջոցներ:

Օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմնի կողմից տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու, ինչպես նաև պետական այլ

մարմինների կողմից իրենց իրավասությունների շրջանակում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու և դրանց մասին կարգավորող պետական մարմինն գրավոր տեղեկացվելու դեպքում կարգավորող պետական մարմինը կիրառում է հետևյալ վարչական տույժերը.

- 1) գրավոր նախազգուշացում.
- 2) տուգանք.
- 3) հեղինակագործման կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում.
- 4) հեղինակագործման կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Օրենքի 57-րդ հոդվածի 7-րդ մասը սահմանում է.

«7. Ընտրությունների (հանրաքվեների) նախընտրական (հանրաքվեի դրված հարցի վերաբերյալ) քարոզչության իրականացման համար օրենքով սահմանված ժամանակահատվածում առանց էկրանի վրա պարտադիր անընդմեջ «Նախընտրական (հանրաքվեի դրված հարցի վերաբերյալ) քարոզչություն» լուսագրի հաղորդումներ սփռելը, իսկ լսողական հաղորդումների դեպքում յուրաքանչյուր հաղորդման ընթացքում ոչ պակաս, քան երկու անգամ դրա մասին չհիշեցնելը՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ Հասույթի 0.05 տոկոսի, բայց ոչ պակաս, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով:»

Ելնելով վերոգրյալից, ղեկավարվելով «Ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասով, «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4)-րդ կետով, 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ և 12-րդ կետերով, 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով և հիմք ընդունելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի 7-րդ մասը՝ Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը **որոշեց.**

1. «ԶԱԳԵԶՈՐ» ՀԵՌՈՒՍՏԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՍՊ ընկերության նկատմամբ կիրառել Օրենքի 57-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված տույժը՝ տուգանելով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն «ԶԱԳԵԶՈՐ» ՀԵՌՈՒՍՏԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՍՊ ընկերությանը պատշաճ ձևով հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից:

3. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

**ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՑԻ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ**

S. ՀԱԿՈԲՅԱՆ

15 հուլիսի 2021թ.
ք. Երևան